

4. Підготовка кадрів. Нестача кваліфікованих трудових ресурсів у сфері туризму та недостатньо висока якість підготовки фахівців для туристського сектора.

Концепція розвитку туризму в Харківській області до 2020 року розглядає туризм як один з пріоритетних напрямів розвитку економіки регіону. «Метою розвитку туризму в Харківській області до 2020 року є інтенсифікація галузі, передусім, зростання її ролі в соціально-економічному житті регіону шляхом ефективного використання наявного туристичного потенціалу на основі принципів сталого розвитку. Створення на цій основі умов для розвитку людського капіталу, забезпечення зайнятості населення, зростання доходів, формування національної та регіональної конкурентоспроможності».

Регіональна туристська політика в Харківському регіоні має бути спрямована на розвиток внутрішнього і в'їзного туризму, підвищення значущості районів області у розвитку туристичної галузі їх тісний зв'язок з економікою регіону.

Для туристського комплексу регіону найважливішим завданням є не тільки утримання існуючої частки ринку, а й розширення ринкової ніші, вихід на інші цільові ринки. З метою просування регіональних турпродуктів на зовнішніх ринках потрібно створення і розвиток регіональної системи просування послуг

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ТУРИСТСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ

Зотіков Д.С.

Науковий керівник – Богдан Н.М., д-р екон. наук, доцент

Управління фінансово-економічною безпекою підприємств туризму є запорукою їх успішного розвитку та одним з чинників формування соціально-економічної безпеки зокрема галузі, і, загалом, держави. Діяльність підприємств туризму у сучасних умовах супроводжується постійним впливом негативних зовнішніх та внутрішніх загроз. Тому ефективність їх діяльності значно залежить від правильності вибору та реалізації стратегії управління фінансово-економічною безпекою, адже відомо, що ефективне управління нею може на 60% знизити його прямі та непрямі збитки.

Практика управління фінансово-економічною безпекою підприємств туризму повинна враховувати і потреби ринку та вимоги чинного законодавства.

Проблема управління фінансово-економічною безпекою підпри-

емств досліджується у наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, таких як: В. Вітлінський, В. Геєць, Я. Жаліло, В. Забродський, Г. Клейнер, Т. Клебанова, М. Кизим, В. Крутов, М. Куркін, О. Ляшенко, В. Лук'янова, В. Пономаренко, Л. Шемаєва та інші. Вагомий внесок у дослідження методичних підходів щодо управління фінансово-економічною безпекою підприємств зробили вчені Л. Корчевська, А. Мелихов, М. Рета, А. Сухоруков, К. Тимошенко, С. Кавун, М. Дорошко та інші.

Підприємства туріндустрії України працюють не лише у нестабільному зовнішньому середовищі, а й перебувають у взаємозалежності з іншими господарюючими суб'єктами. Це обмежує їх ділову активність при взаємовідносинах з підприємствами-конкурентами та державою.

При цьому фінансово-економічна безпека підприємств туріндустрії, як можливість забезпечення стійкого стану, стабільної результативної й ефективної діяльності підприємства під впливом зовнішнього середовища на фоні внутрішніх змін охоплює ієрархічно взаємопов'язані рівні: нанорівень (споживачів); мікрорівень (підприємство); макрорівень (безпека дестинацій), що дає можливість підвищувати ефективність превентивних управлінських заходів щодо запобігання можливим збиткам.

На рис. 1 представлена схема алгоритму діагностики стану фінансово-економічної безпеки підприємства.

Рисунок 1. Схема алгоритму діагностики стану фінансово-економічної безпеки підприємства

Між моментом реалізації загрози системі фінансово-економічної безпеки підприємства та прийняттям управлінських рішень щодо покращення його фінансово-господарського стану може виникати певне запізнення. У цьому випадку час запізнення реакції на фінансово-економічну небезпеку повинен враховуватися в процесі побудови моделі прогнозування стану фінансово-економічної безпеки підприємства. Тоді ймовірність настання певного стану фінансово-економічної безпеки підприємства (наприклад: нормальний, передкризовий, кризовий, критичний) залежить від тривалості етапів ідентифікації та діагностики загроз.

Отже, лише за умови безперервного та регулярного моніторингу фінансово-економічного стану підприємства, формування системи забезпечення та підвищення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства туріндустрії взмозі забезпечити ефективність своєї діяльності та конкурентоспроможність на ринку.